SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2020/1464

2020 m. spalio 12 d.

dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Tarybos priimtoje Europos saugumo strategijoje yra išdėstytos penkios pagrindinės problemos, kurias turi spręsti Sąjunga: terorizmas, masinio naikinimo ginklų platinimas, regioniniai konfliktai, valstybių nefunkcionavimas ir organizuotas nusikalstamumas. Keturių iš tų penkių problemų atveju itin daug įtakos turi nekontroliuojamos įprastinių ginklų apyvartos padariniai. Toje strategijoje pabrėžiama eksporto kontrolės svarba siekiant pažaboti ginklų platinimą. 2016 m. birželio 28 d. vyriausiojo įgaliotinio pristatytoje Visuotinėje Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa“ patvirtinama Sąjungos parama daugiašalių sutarčių ir režimų, susijusių su nusiginklavimu, neplatinimu ir ginklų kontrole, visuotiniam taikymui, visapusiškam įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui;

(2) 1998 m. birželio 5 d. Sąjunga priėmė politiškai privalomą Elgesio kodeksą ginklų eksporto srityje, kuriame nustatyti bendri teisėtos prekybos įprastiniais ginklais reglamentavimo kriterijai;

(3) 2018 m. lapkričio 19 d. Taryba priėmė ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją „Saugoti ginklus – ginti piliečius“. Pagrindinis tos strategijos tikslas – visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti 2001 m. Jungtinių Tautų (toliau – JT) veiksmų programą dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais visų aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo. Strategijoje teigiama, kad Sąjunga toliau skatins atsakingą ir veiksmingą ginklų eksporto kontrolę ir kad ji rems Sutarties dėl prekybos ginklais visuotinį taikymą ir įgyvendinimą. Strategijoje taip pat teigiama, kad Sąjunga toliau rems Afrikos Sąjungos ir atitinkamų regioninių ekonominių bendrijų pastangas kovojant su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis;

(4) Elgesio kodeksas ginklų eksporto srityje 2008 m. gruodžio 8 d. buvo pakeistas Tarybos bendrąja pozicija 2008/944/BUSP ([1]), kurioje nustatyti aštuoni kriterijai, kuriais remiantis turi būti vertinamos įprastinių ginklų eksporto paraiškos. Joje taip pat numatytas pranešimo ir konsultavimosi mechanizmas, skirtas pranešimams apie atsisakymą išduoti ginklų eksporto licencijas, ir skaidrumo priemonės, pavyzdžiui, kasmet skelbiama ES ginklų eksporto ataskaita. Prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP yra prisijungusios kelios trečiosios valstybės. 2019 m. peržiūrėjus šią bendrąją poziciją buvo priimtas Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/1560 ([2]);

(5) Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP 11 straipsnyje nurodyta, jog valstybės narės turi dėti visas pastangas, kad paskatintų karines technologijas arba įrangą eksportuojančias kitas valstybes taikyti toje bendrojoje pozicijoje nustatytus kriterijus;

([1]) 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99).

([2]) 2019 m. rugsėjo 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/1560, kuriuo iš dalies keičiama Bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę(OL L 239, 2019 9 17, p. 16).

(6) Sutartį dėl prekybos ginklais (SPG) JT Generalinė Asamblėja priėmė 2013 m. balandžio mėn.; ji įsigaliojo 2014 m. gruodžio 24 d. SPG siekiama didinti skaidrumą ir atsakomybę ginklų prekybos srityje. Kaip ir Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP, SPG yra nustatyti tam tikri rizikos vertinimo kriterijai, kuriais remiantis turi būti vertinamas ginklų eksportas. Sąjunga remia veiksmingą SPG įgyvendinimą ir visuotinį taikymą vykdydama tikslines programas, patvirtintas Tarybos sprendimais 2013/768/BUSP ([3]) ir (BUSP) 2017/915 ([4]). Pagal tas programas tam tikroms trečiosioms valstybėms jų prašymu teikiama parama stiprinti jų ginklų perdavimo kontrolės sistemas laikantis SPG reikalavimų;

(7) todėl svarbu užtikrinti šiame sprendime ir Sprendime (BUSP) 2017/915 numatytos informavimo bei paramos veiklos papildomumą. Siekdamos šio tikslo Sąjungos informavimo veiklą ginklų eksporto kontrolės srityje įgyvendinančios agentūros ir Europos Išorės Veiksmų Tarnyba turėtų reguliariai keistis informacija. Šiuo koordinavimo mechanizmu, kai aktualu, bus skatinamas ekspertų iš kitų valstybių narių dalyvavimas;

(8) Sąjungos veikla, skirta skatinti veiksmingą ir skaidrią ginklų eksporto kontrolę, nuo 2008 m. plėtojama pagal Tarybos bendruosius veiksmus 2008/230/BUSP ([5]) ir Tarybos sprendimus 2009/1012/BUSP ([6]), 2012/711/BUSP ([7]), (BUSP) 2015/2309 ([8]) ir (BUSP) 2018/101 ([9]). Vykdyta veikla visų pirma buvo remiamas tolesnis regioninis bendradarbiavimas ir didesnis skaidrumas bei didesnė atsakomybė pagal Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP principus ir joje nustatytus rizikos vertinimo kriterijus. Atitinkama veikla tradiciškai buvo skirta rytinėms ir pietinėms Sąjungos kaimyninėms trečiosioms valstybėms;

(9) pastaraisiais metais Sąjunga taip pat teikė paramą, kad būtų pagerinta dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolė trečiosiose valstybėse. Turėtų būti užtikrintas veiksmingas veiklos koordinavimas su veikla, susijusia su dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrole;

(10) techninį sprendimų 2009/1012/BUSP, 2012/711/BUSP, (BUSP) 2015/2309 ir (BUSP) 2018/101 įgyvendinimą Taryba patikėjo Vokietijos federalinei ekonomikos reikalų ir eksporto kontrolės tarnybai (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA). BAFA taip pat yra viena iš įgyvendinimo agentūrų, atsakinga už projektus, kuriais remiamas veiksmingas SPG įgyvendinimas pagal Sprendimą 2013/768/BUSP ir Sprendimą (BUSP) 2017/915. Nuo 2005 m. BAFA dalyvauja įgyvendinant tam tikrus ES bendradarbiavimo projektus dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje. BAFA yra Vokietijos kompetentinga eksporto kontrolės institucija; ji ne tik dalijasi pagrindine savo kompetencija su kitomis valstybėmis, bet ir yra suformavusi didelę informavimo veiklos srities žinių ir ekspertinių žinių bazę;

(11) 2018 m. gegužės 28 d. JT Generalinis sekretorius pristatė nusiginklavimo darbotvarkę „Mūsų bendros ateities užtikrinimas“. Karinės veiklos skaidrumas, pavyzdžiui, informavimas apie ginklų importą ir eksportą, skatina demokratinę atskaitomybę ir atsakingą valdymą. Šiuo sprendimu remiama veikla padeda siekti tos darbotvarkės tikslų ir JT Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslo Nr. 16,

---

([3]) 2013 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas 2013/768/BUSP dėl ES veiklos pagal Europos saugumo strategiją remiant Sutarties dėl prekybos ginklais įgyvendinimą (OL L 341, 2013 12 18, p. 56).

([4]) 2017 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/915 dėl Sąjungos informavimo veiklos remiant Sutarties dėl prekybos ginklais įgyvendinimą (OL L 139, 2017 5 30, p. 38).

([5]) 2008 m. kovo 17 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2008/230/BUSP dėl paramos ES veiklai, kuria siekiama trečiosiose šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir ES elgesio kodekse ginklų eksporto srityje nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi (OL L 75, 2008 3 18, p. 81).

([6]) 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 2009/1012/BUSP dėl paramos ES veiklai, kuria siekiama trečiosiose šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir Tarybos bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi (OL L 348, 2009 12 29, p. 16).

([7]) 2012 m. lapkričio 19 d. Tarybos sprendimas 2012/711/BUSP dėl Sąjungos veiklos, kuria siekiama trečiosiose šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi, rėmimo (OL L 321, 2012 11 20, p. 62).

([8]) 2015 m. gruodžio 10 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/2309 dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo (OL L 326, 2015 12 11, p. 56).

([9]) 2018 m. sausio 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/101 dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo (OL L 17, 2018 1 23, p. 40).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama propaguoti taiką bei saugumą ir vadovaudamasi Europos saugumo strategija ir Visuotine Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija, Sąjunga siekia šių tikslų:

a) skatinti, kad trečiosios valstybės vykdytų veiksmingą ginklų eksporto kontrolę pagal Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP ir SPG nustatytus principus, ir, kai tikslinga, siekti papildomumo bei sinergijos su Sąjungos paramos projektais dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje; ir

b) nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis remti trečiųjų valstybių pastangas padidinti atsakomybę ir skaidrumą prekybos įprastiniais ginklais srityje ir sumažinti ginklų nukreipimo leidimo neturintiems vartotojams riziką.

2. Sąjunga siekia 1 dalyje nurodytų tikslų vykdydama šią projektų veiklą, skirtą:

a) toliau skatinti trečiąsias valstybes laikytis Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP ir SPG nustatytų kriterijų bei principų, remiantis įgyvendinant Bendruosius veiksmus 2008/230/BUSP ir sprendimus 2009/1012/BUSP, 2012/711/BUSP, (BUSP) 2015/2309 ir (BUSP) 2018/101 padarytais pasiekimais;

b) padėti trečiosioms valstybėms atitinkamai parengti, atnaujinti ir įgyvendinti susijusias teisėkūros ir administracines priemones, kuriomis siekiama sukurti veiksmingą įprastinių ginklų eksporto kontrolės sistemą;

c) padėti valstybėms paramos gavėjoms mokyti licencijas išduodančius ir vykdymą užtikrinančius pareigūnus, kad būtų užtikrintas tinkamas ginklų eksporto kontrolės įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas;

d) padėti valstybėms paramos gavėjoms vykdyti jų nacionalinei ginklų pramonei skirtą informavimo veiklą, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi eksporto kontrolės taisyklių;

e) skatinti skaidrumą ir atsakomybę tarptautinės prekybos ginklais srityje, be kita ko, teikiant paramą nacionalinėms bei regioninėms priemonėms, kuriomis skatinamas įprastinių ginklų eksporto skaidrumas ir tinkamas tikrinimas;

f) skatinti valstybes paramos gavėjas, kurios nesiėmė jokių veiksmų dėl prisijungimo prie SPG, prisijungti prie SPG, o SPG pasirašiusias šalis – ratifikuoti ją; ir

g) skatinti toliau nagrinėti ginklų nukreipimo riziką ir jos mažinimą tiek importo, tiek eksporto srityje.

Išsamus šioje dalyje nurodytos projektų veiklos aprašas pateikiamas šio sprendimo priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (vyriausiasis įgaliotinis).

2. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos projektų veiklos įgyvendinimą vykdo Vokietijos federalinė ekonomikos reikalų ir eksporto kontrolės tarnyba (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* – BAFA). Sprendimas pasirinkti BAFA grindžiamas jos įrodyta patirtimi, kvalifikacija ir reikiamomis ekspertinėmis žiniomis visose srityse, susijusiose su atitinkama Sąjungos ginklų eksporto kontrolės veikla.

3. Atlikdama savo užduotis BAFA yra atskaitinga vyriausiajam įgaliotiniui. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis su BAFA sudaro reikiamus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytai projektų veiklai įgyvendinti skiriama finansinė orientacinė suma yra 1 377 542,73 EUR.

2. Iš 1 dalyje nurodytos finansinės orientacinės sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nustatyta finansinė orientacinė suma būtų tinkamai tvarkoma. Tuo tikslu ji sudaro finansavimo susitarimą su BAFA. Tame finansavimo susitarime numatoma, kad BAFA turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, proporcingą jo dydžiui.

4. Įsigaliojus šiam sprendimui, Komisija siekia kuo greičiau sudaryti 3 dalyje nurodytą finansavimo susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus, su kuriais susiduriama tame procese, ir finansavimo susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

Vyriausiasis įgaliotinis teikia Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitas, grindžiamas reguliariai rengiamomis BAFA ataskaitomis. Tomis ataskaitomis Taryba remiasi atlikdama vertinimą. Komisija teikia ataskaitas, susijusias su 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos projektų veiklos įgyvendinimo finansiniais aspektais.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jis nustoja galioti praėjus 24 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo dienos arba praėjus 6 mėnesiams po jo priėmimo dienos, jeigu per tą laikotarpį finansavimo susitarimas nesudaromas.

Priimta Liuksemburge 2020 m. spalio 12 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES

PRIEDAS

PROJEKTAS DĖL VEIKSMINGOS GINKLŲ EKSPORTO KONTROLĖS SKATINIMO

1. Uždaviniai

Šio sprendimo tikslas – skatinti atskaitomybę ir atsakingumą teisėtos prekybos ginklais srityje, laikantis Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP, taip prisidedant prie taikos, saugumo ir stabilumo kaimyninėse Sąjungos valstybėse. Šio sprendimo uždaviniai yra skatinti, kad trečiosios valstybės geriau vykdytų ginklų perdavimo kontrolę, ir nacionaliniu bei regioniniu lygmenimis remti trečiųjų valstybių pastangas padidinti atsakomybę ir skaidrumą tarptautinės prekybos įprastiniais ginklais srityje ir sumažinti ginklų nukreipimo leidimo neturintiems vartotojams riziką. Tie uždaviniai turėtų būti įgyvendinami skatinant laikytis principų ir kriterijų, nustatytų Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP ir SPG. Rezultatų tikslas turėtų būti didinti nacionalinių ginklų eksporto sistemų tikslinėse valstybėse veiksmingumą: įgyvendinimo agentūra praneš apie teisinius, institucinius ir kitus atitinkamus pakeitimus ir jų suderinimą su Bendrąja pozicija 2008/944/BUSP ir, kai tinkama, su SPG. Tų rezultatų turėtų būti siekiama siekiant papildomumo ir sinergijos su Sąjungos paramos projektais, šiuo metu vykdomais remiant SPG įgyvendinimą ir dvigubo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje. Į šio sprendimo aprėptį patenkančios paramos gavėjos neturėtų sutapti su paramos gavėjomis pagal Sprendimą (BUSP) 2017/915.

Siekdama įgyvendinti pirmiau nurodytus uždavinius, Sąjunga turėtų toliau skatinti laikytis standartų, nustatytų Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP, remdamasi pasiekimais įgyvendinant Bendruosius veiksmus 2008/230/BUSP ir sprendimus 2009/1012/BUSP, 2012/711/BUSP, (BUSP) 2015/2309 ir (BUSP) 2018/101. Tuo tikslu paramą gaunančioms trečiosioms valstybėms turėtų būti teikiama parama atitinkamų teisėkūros, administracinių ir institucinių priemonių, kuriomis remiama veiksminga įprastinių ginklų perdavimo kontrolės sistema, atitinkamai projektų kūrimui, atnaujinimui ir įgyvendinimui.

Parama taip pat turėtų būti teikiama licencijas išduodančių ir vykdymą užtikrinančių pareigūnų, atsakingų už ginklų perdavimo kontrolės įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, mokymui ir nacionalinėms bei regioninėms priemonėms, kuriomis skatinamas skaidrumas ir tinkamas įprastinių ginklų eksporto tikrinimas. Be to, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi ginklų perdavimo kontrolės teisės aktų ir taisyklių, turėtų būti skatinamas ryšių su privačiuoju sektoriumi (įskaitant pramonę, mokslinių tyrimų institutus ir akademinę bendruomenę) palaikymas, daugiausia dėmesio skiriant visų pirma vidaus atitikties užtikrinimo programoms (VAP).

2. Įgyvendinimo agentūros atranka

Įgyvendinti šį sprendimą yra pavesta BAFA. Kai tikslinga, BAFA partneriauja su valstybių narių eksporto kontrolės agentūromis, atitinkamomis regioninėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, moksliniais institutais, mokslinių tyrimų institutais ir NVO.

BAFA turi daugiausia paramos eksporto kontrolei teikimo ir informavimo veiklos patirties. Šią patirtį ji yra sukaupusi visose atitinkamose strateginės eksporto kontrolės srityse, susijusios su ChBRB pobūdžio dvejopo naudojimo prekėmis ir karinėmis prekėmis. Vykdydama tokias programas ir veiklą BAFA įgijo nuodugnių žinių apie į šį sprendimą įtrauktas daugelio valstybių eksporto kontrolės sistemas.

Paramos ginklų eksporto kontrolei teikimo ir informavimo veiklos srityje BAFA sėkmingai baigė įgyvendinti sprendimus 2009/1012/BUSP, 2012/711/BUSP, (BUSP) 2015/2309 ir (BUSP) 2018/101. Be to, BAFA yra atsakinga už sprendimais 2013/768/BUSP ir (BUSP) 2017/915 nustatytos SPG įgyvendinimo rėmimo programos techninį įgyvendinimą.

Todėl BAFA yra unikali tuo, kad gali nustatyti valstybių, kurios bus už šiuo sprendimu numatytą veiklą paramą gaunančios valstybės, eksporto kontrolės sistemų stiprybes ir silpnybes. Be to, ji yra pajėgiausia sudaryti palankesnes sąlygas sinergijoms tarp įvairių ginklų eksporto kontrolės rėmimo ir informacinės veiklos programų ir išvengti veiklos dubliavimo. Tai ypač aktualu paramą gaunančioms valstybėms, kurios yra gavusios paramos pagal ankstesnes Sąjungos bendradarbiavimo programas vietiniams pajėgumams stiprinti, kiek tai susiję su nacionalinės prekybos ginklais kontrolės sistemos taikymu ir atnaujinimu laikantis tarptautinių standartų ir atsižvelgiant į pastarojo meto pokyčius.

3. Koordinavimas su kitais Sąjungos paramos projektais eksporto kontrolės srityje

Remiantis ankstesnės Sąjungos informavimo veiklos tiek dvejopo naudojimo prekių, tiek įprastinių ginklų eksporto kontroles srityje patirtimi, turėtų būti siekiama sinergijos ir papildomumo. Tuo tikslu 5 skirsnyje nurodyta veikla turėtų būti vykdoma tik tose valstybėse, kuriose dar nenumatyta vykdyti veiklos pagal SPG paramos informavimo veiklai projektą. Kai tikslinga, sinergijos gali būti siekiama kartu su kita veikla, finansuojama iš BUSP biudžeto, arba kita veikla, susijusia su dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrole, finansuojama ne iš BUSP biudžeto, o naudojant kitas Sąjungos finansines priemones. Tai turėtų būti daroma visapusiškai laikantis teisinių ir finansinių apribojimų, nustatytų atitinkamų Sąjungos finansinių priemonių naudojimui.

Šiuo tikslu Sąjungos informavimo veiklą eksporto kontrolės srityje įgyvendinančios agentūros reguliariai keisis informacija tarpusavyje ir su Europos Išorės Veiksmų Tarnyba. Šis koordinavimo mechanizmas turėtų būti formalus, ir, kai aktualu, turėtų būti skatinamas ekspertų iš kitų valstybių narių dalyvavimas.

4. Koordinavimas su kitais paramos teikėjų paramos projektais eksporto kontrolės srityje

Kai tikslinga, turėtų būti siekiama sinergijos ir papildomumo ir su kitais paramos teikėjų paramos projektais eksporto kontrolės informavimo veiklos srityje. Kaip nurodyta 3 skirsnyje, veiklos koordinavimas su kitais paramos teikėjais turėtų būti vykdomas ypač 5.2.1–5.2.3 poskirsniuose ir 5.2.6 poskirsnyje nurodytos veiklos atvejais.

5. Projekto veiklos aprašymas

5.1. Projekto uždaviniai

Pagrindinis uždavinys – suteikti techninę paramą tam tikroms valstybėms paramos gavėjoms, išreiškusioms norą plėtoti savo ginklų eksporto kontrolės standartus ir praktiką. Šiuo tikslu vykdytina veikla bus atsižvelgiama į valstybių paramos gavėjų statusą, visų pirma:

— jų galimą narystę tarptautiniuose eksporto kontrolės režimuose, susijusiuose su įprastinių ginklų ir dvejopo naudojimo prekių ir technologijų perdavimu, arba prašymą dėl tokios narystės,

— jų kandidatūrų stojimo į Sąjungą statusą ir į tai, ar valstybės paramos gavėjos yra oficialios, ar potencialios kandidatės,

— jų kaip gamintojų, importuotojų ar prekybos platformų pajėgumą, susijusį su prekyba įprastine karine įranga ir technologijomis,

— esamos nacionalinės eksporto kontrolės sistemos brandą, ypač atsižvelgiant į pažangą, padarytą gavus paramą pagal Sąjungos finansuojamas ankstesnes ginklų eksporto kontrolės srities bendradarbiavimo programas, ir

— jų poziciją SPG atžvilgiu.

Jei atitinkamos valstybės paramos gavėjos yra tik pasirašiusios SPG, vykdant veiklą, kai įmanoma, reikėtų stengtis geriau išsiaiškinti, kas kliudo ratifikuoti SPG, visų pirma išsiaiškinti, ar tos kliūtys yra teisminio, ar reguliuojamojo pobūdžio, ar susijusios su įgyvendinimo pajėgumų trūkumais ar poreikiais. Kai atitinkamos valstybės nesiėmė veiksmų SPG atžvilgiu (nesistengė nei pasirašyti, nei ratifikuoti, nei prisijungti), ta veikla turėtų būti skatinama prie jos prisijungti, galimai remiant kitoms SPG ratifikavusioms valstybėms paramos gavėjoms.

5.2. Projekto aprašymas

5.2.1. Regioniniai seminarai

Projekto metu bus surengta iki aštuonių dviejų dienų trukmės regioninių seminarų, kuriuose bus mokoma teorijos bei praktikos ir suteikta galimybė vesti dialogą siekiant suvienyti regioninius požiūrius atitinkamose įprastinių ginklų eksporto kontrolės srityse.

Seminaruose (iki 35 dalyvių) taip pat dalyvaus atitinkamų valstybių paramos gavėjų Vyriausybės pareigūnai. Kai tikslinga, dalyvauti taip pat gali būti kviečiami nacionalinių parlamentų, pramonės ir pilietinės visuomenės atstovai.

Mokymus ves valstybių narių nacionalinių administracijų ekspertai (įskaitant buvusius pareigūnus), prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP prisijungusių valstybių atstovai, taip pat privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės atstovai.

Seminarai gali būti rengiami valstybėje paramos gavėjoje arba kitoje vyriausiojo įgaliotinio, pasikonsultavus su Tarybos Įprastinės ginkluotės eksporto (COARM) darbo grupe, nustatytoje vietoje.

Regioniniai seminarai bus rengiami taip:

a) iki dviejų seminarų valstybėms Pietryčių Europoje;

b) iki dviejų seminarų Rytų Europos ir Kaukazo valstybėms, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika;

c) iki dviejų seminarų Vidužemio jūros regiono Šiaurės Afrikos valstybėms, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika; ir

d) iki dviejų seminarų Vidurinėje Azijoje.

Siekiant skatinti tarpregioninį bendradarbiavimą, bent į vieną iš kiekvienam regionui skirtų seminarų bus pakviestos valstybės partnerės iš kitų regionų.

Surengti du seminarus viename regione gali būti neįmanoma susiklosčius nepalankioms aplinkybėms (pavyzdžiui, jei nelauktai dalyvių skaičius yra pernelyg mažas, jei nė viena regiono valstybė paramos gavėja nepateikia rimto pasiūlymo joje rengti seminarą arba jei dubliuojama kitų informacinės veiklos vykdytojų veikla). Tuo atveju, jei nesurengiamas vienas ar daugiau seminarų, atitinkamai galima padidinti seminarų skaičių kitame (-uose) pirmiau nurodytame (-uose) regione (-uose), neviršijant bendro dvylikos seminarų skaičiaus.

5.2.2. Pažintiniai vizitai

Projekto metu bus surengta iki septynių dviejų–trijų dienų Vyriausybės pareigūnų pažintinių vizitų į atitinkamas ES valstybių narių arba kitų valstybių paramos gavėjų tarnybas.

Pažintiniai vizitai turėtų apimti dvi–keturias valstybes paramos gavėjas. Valstybės paramos gavėjos, kuriose rengiami pažintiniai vizitai, nebūtinai turi priklausyti tam pačiam regionui.

5.2.3. Individuali ir nuotolinė parama valstybėms paramos gavėjoms

Projekto metu rengiami ne ilgesni nei 10 dienų bendros trukmės seminarai, skirti tokio seminaro paprašiusioms atskiroms valstybėms paramos gavėjoms. Seminaruose, kurie pageidautina, kad vyktų atitinkamose valstybėse paramos gavėjose, dalyvaus tos valstybės paramos gavėjos valstybės pareigūnai, įskaitant Vyriausybės, licencijas išduodančius ir vykdymą užtikrinančius pareigūnus. Priklausomai nuo valstybių paramos gavėjų tikslių poreikių ir valstybių narių ekspertų užimtumo, bendra 10 dienų seminarų trukmė bus paskirstyta laikantis ne trumpesnio nei dviejų dienų formato.

Individualios paramos seminarai daugiausia bus rengiami valstybių paramos gavėjų prašymu. Jie bus skirti konkrečiam valstybės paramos gavėjos iškeltam su ginklų eksporto kontrole susijusiam klausimui apsvarstyti, pavyzdžiui, regioninio seminaro metu arba palaikant reguliarius ryšius su Sąjungos ekspertais ir BAFA. Šiuos seminarus bus galima organizuoti klausimais, susijusiais su ginklų eksporto kontrole, ir pagal valstybių paramos gavėjų prašymus, įskaitant tikslines nacionalinių pajėgumų stiprinimo priemones, pramonei ir (arba) akademinei bendruomenei skirtą informavimo veiklą ir nacionalines mokymo strategijas ginklų eksporto kontrolės srityje.

Be to, iki 20 dienų bus skirta individualiai paramai, teikiamai nuotolinės paramos priemonėmis (pvz., teisinėms peržiūroms, konsultavimui konkrečiais atvejais, įskaitant paramą techniniam konkrečios prekės kategorijos nustatymui ir t. t.).

Ekspertinėmis žiniomis dalinsis valstybių narių nacionalinių administracijų ekspertai (įskaitant buvusius pareigūnus), prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP prisijungusių valstybių atstovai ir privačiojo sektoriaus atstovai.

5.2.4. Institucinių gebėjimų stiprinimo ir aukšto lygio informuotumo didinimo renginiai

Projekto metu bus surengta iki trijų seminarų, kurie truks iki keturių dienų; kiekvienu iš jų bus siekiama suteikti paramą valstybėms paramos gavėjoms, turinčioms aukšto lygio ginklų eksporto kontrolės sistemas, skirtas jų nacionalinių pajėgumų stiprinimui. Priemonės, kurių bus imtasi, apims mokytojo mokymo metodo taikymą ir daugiausia dėmesio bus skirta, *inter alia*, didaktikai, žinių perdavimui ir institucinei atminčiai valstybėje paramos gavėjoje. Nacionalinis institucinių gebėjimų stiprinimas turėtų apimti tokius klausimus kaip vidaus taisyklių laikymasis, rizikos valdymas ir hibridinių grėsmių mažinimo ir ginklų eksporto kontrolės susikirtimas.

5.2.5. Valstybėms partnerėms, turinčioms aukšto lygio eksporto kontrolės sistemas, skirta konferencija

Projekto metu bus surengta viena iki dviejų dienų trukmės konferencija Briuselyje. Konferencija bus forumas aukšto lygio diskusijoms tarp Sąjungos ekspertų ir valstybių paramos gavėjų, turinčių aukšto lygio eksporto kontrolės sistemas, aukšto rango atstovų (politikos, licencijų išdavimo ir vykdymo užtikrinimo srityse).

Šioje konferencijoje dalyvaujančios valstybės paramos gavėjos turės galimybę:

a) gauti informacijos apie naujausius pokyčius, susijusius su prekyba ginklais (pvz., esamus pirkimo kanalus, naujų technologijų poveikį ir su saugumo politika susijusius klausimus, kaip antai hibridinės grėsmės); ir

b) aptarti ir pasikeisti nuomonėmis, kaip pastarojo meto prekybos ginklais kontrolės pokyčius ir pagerinimus būtų galima įgyvendinti kaip jų pačių nacionalinės eksporto kontrolės sistemos dalį.

5.2.6. Vertinimo renginiai

Siekiant įvertinti ir peržiūrėti pagal šį sprendimą vykdomos veiklos poveikį, bus surengti du vertinimo renginiai (laikotarpio vidurio ir galutinis) Briuselyje, jei pavyktų, kartu su reguliariu COARM darbo grupės posėdžiu.

Vidurio laikotarpio vertinimo renginys bus seminaras, kuriame dalyvaus ES valstybės narės. Seminaras gali trukti ne ilgiau kaip vieną dieną.

Galutinis vertinimo renginys bus renginys Briuselyje, kuriame dalyvaus valstybės paramos gavėjos ir valstybės narės. Į galutinį vertinimo renginį bus pakviesti ne daugiau kaip du kiekvienos valstybės paramos gavėjos atstovai (atitinkami Vyriausybės pareigūnai).

6. Paramos gavėjos

6.1. Valstybės paramos gavėjos pagal šį sprendimą

Į šio sprendimo aprėptį patenkančios paramos gavėjos neturėtų sutapti su paramos gavėjomis pagal Sprendimą (BUSP) 2017/915. Valstybės paramos gavėjos pagal šį sprendimą yra:

a) Pietryčių Europos šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės (Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Šiaurės Makedonijos Respublika, Juodkalnija, Serbija ir Kosovas *);

b) Rytų Europos ir Kaukazo valstybės, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika (Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Gruzija, Moldovos Respublika ir Ukraina);

c) Šiaurės Afrikos, Viduržemio jūros regiono ir pietinės kaimyninės valstybės, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika (Alžyras, Egiptas, Marokas, Tunisas, Jordanija ir Libanas); ir

d) Vidurinės Azijos valstybės (Kazachstanas, Tadžikistanas, Uzbekistanas, Kirgizija ir Turkmėnistanas).

6.2. Valstybių paramos gavėjų sąrašo pakeitimas

COARM, pasikonsultavusi pagal 3 skirsnyje nurodytą koordinavimo mechanizmą, gali nuspręsti į paramos gavėjų sąrašą įtraukti kitas valstybes, jeigu jos nėra paramos gavėjos pagal Sprendimą (BUSP) 2017/915. Išimtiniais atvejais, kai tai laikoma prasminga, pagal koordinavimo mechanizmą taip pat galima susitarti dirbti su tomis paramos gavėjomis, kurioms taikomas Sprendimas (BUSP) 2017/915. Pranešimais apie pakeitimus BAFA ir Sąjunga turėtų keistis formaliai per COARM pirmininką.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

7. Projekto rezultatai ir įgyvendinimo rodikliai

Papildomai 5.2.6 poskirsnyje nurodytam galutiniam vertinimo renginiui, vertinant projekto rezultatus, bus atsižvelgiama į toliau išdėstytus aspektus:

7.1. Individualus valstybių paramos gavėjų vertinimas

Užbaigus numatytą veiklą BAFA pateiks Europos Išorės Veiksmų Tarnybai ir Komisijai pažangos ataskaitą dėl kiekvienos 6.1 poskirsnyje nurodytos valstybės paramos gavėjos. Ataskaitoje bus apibendrinta šio sprendimo galiojimo laikotarpiu valstybėje paramos gavėjoje vykdyta veikla ir įvertinti bei apibūdinti valstybės paramos gavėjos pajėgumai ginklų perdavimo kontrolės srityje, remiantis BAFA turima informacija. Vertinimo pagrindu bus valstybės paramos gavėjos paraiška dėl kontrolės priemonių, kaip nustatyta Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP, tiek, kiek šios priemonės netaikomos vien valstybėms narėms.

7.2. Poveikio vertinimas ir įgyvendinimo rodikliai

Šiuo sprendimu numatytas veiklos poveikis valstybėms paramos gavėjoms turėtų būti vertinamas įvykdžius veiklą. Poveikio vertinimą atliks vyriausiasis įgaliotinis, bendradarbiaudamas su COARM darbo grupe ir atitinkamai su Sąjungos delegacijomis valstybėse paramos gavėjose, taip pat su kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Tuo tikslu bus naudojami šie įgyvendinimo rodikliai:

— ar yra nustatytos atitinkamos nacionalinės taisyklės dėl ginklų perdavimo kontrolės ir ar/kokiu mastu jos dera su Bendrąja pozicija 2008/944/BUSP (įskaitant vertinimo kriterijų taikymą, ES bendrojo karinės įrangos sąrašo įgyvendinimą ir, ataskaitų teikimą),

— informacija apie vykdymo užtikrinimo atvejus, jei jos esama,

— ar valstybės paramos gavėjos turi galimybę pranešti apie ginklų eksportą ir (arba) importą (pvz., JT registras, metinių ataskaitų teikimas pagal SPG, Vasenaro susitarimas, ESBO ir, ataskaitos nacionaliniams parlamentams), ir

— ar valstybė paramos gavėja yra prisijungusi arba ketina oficialiai prisijungti prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP.

Šie įgyvendinimo rodikliai, nurodyti 7.1 poskirsnyje, turėtų būti atitinkamai nurodyti teikiamose individualaus vertinimo ataskaitose.

8. ES partnerių tarpusavio interneto portalo propagavimas ([1])

Sprendime 2012/711/BUSP numatytas ES partnerių tarpusavio interneto portalas buvo sukurtas kaip Sąjungos nuosavas išteklius. Jis veikia kaip bendra platforma visoms Sąjungos informavimo programoms (dvejopas naudojimas ir ginklai). 5.2.1–5.2.6 poskirsniuose išvardyta veikla yra skirta didinti informuotumą apie Sąjungos informavimo interneto portalą ir skatinti juo naudotis. Informavimo veiklos dalyviai turėtų būti informuoti apie interneto portalo privačiąją dalį, kurioje siūloma nuolatinė prieiga prie išteklių, dokumentų ir kontaktinės informacijos. Atitinkamai naudotis interneto portalu reikėtų skatinti kitus pareigūnus, kurie negali tiesiogiai dalyvauti paramos ir informavimo veikloje. Be to, veikla turėtų būti propaguojama ES partnerių tarpusavio naujienlaiškyje.

9. Sąjungos matomumas

BAFA imsis visų atitinkamų priemonių siekdama paviešinti tai, kad veiksmus finansuoja Sąjunga. Tokios priemonės bus įgyvendintos pagal Europos Komisijos paskelbtą Komunikacijos apie ES išorės veiksmus ir jų matomumo užtikrinimo vadovą. Taigi, BAFA užtikrins Sąjungos įnašo matomumą naudodama atitinkamą prekės ženklą ir viešumą, pabrėždama Sąjungos vaidmenį ir didindama informuotumą apie šio sprendimo priėmimo priežastis, taip pat Sąjungos paramą šiam sprendimui ir tos paramos rezultatus. Projekto metu pagaminta medžiaga bus pastebimai pažymėta Sąjungos vėliava laikantis atitinkamų Sąjungos gairių bei logotipu „ES P2P export control programme“. Sąjungos delegacijos turėtų dalyvauti renginiuose trečiosiose valstybėse, kad paskatintų tolesnę politinę veiklą ir matomumą.

([1]) https://ec.europa.eu/jrc/en/research-topic/chemical-biological-radiological-and-nuclear-hazards/eu-p2p-outreach-programmes-export-control ir https://circabc.europa.eu/

Atsižvelgiant į tai, kad planuojama veikla yra labai skirtingos apimties ir pobūdžio, bus naudojamos įvairios jos propagavimo priemonės, įskaitant tradicinę žiniasklaidą, interneto svetaines, socialinius tinklus, informacinę ir reklaminę medžiagą (įskaitant atitinkamai infografikus, informacinius lapelius, naujienlaiškius, pranešimus spaudai ir kt.). Projekto metu įgytiems leidiniams ir viešiems renginiams bus naudojamas atitinkamas prekės ženklas.

10. Trukmė

Numatoma visa projekto trukmė bus 24 mėnesiai.

11. Ataskaitų teikimas

Įgyvendinimo subjektas reguliariai rengs ketvirčio ataskaitas, kuriose glaustai ir išsamiai aprašo projekto pažangą, o užbaigus kiekvieną veiklą – uždavinių įvykdymo ataskaitą. Ataskaitos vyriausiajam įgaliotiniui bus pateiktos ne vėliau kaip per šešias savaites nuo atitinkamos veiklos užbaigimo.

12. Numatomos bendros projekto išlaidos ir Sąjungos finansinis įnašas

Numatomos bendros projekto išlaidos yra 1 538 292,73 EUR, įskaitant Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės teikiamą bendro finansavimo dalį. Numatomos bendros Sąjungos finansuojamo projekto išlaidos yra 1 377 542,73 EUR.